

Dr hab. Grzegorz Krzos, prof. UEW
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Wrocław 29 września 2024 r.

RECENZJA

dysertacji doktorskiej mgr. Wojciecha Włodarskiego

pt. „Misja publiczna jako determinanta zarządcza w publicznym przedsiębiorstwie medialnym” przygotowanej w Instytucie Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego pod kierunkiem naukowym dr hab. Jarosława Korpysy, prof. US

Podstawą formalną do sporządzenia poniższej recenzji stanowi uchwała nr 61/06/2024 Rady naukowej Instytutu Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 13 czerwca 2024 roku w sprawie powołania mnie na recenzenta tej rozprawy doktorskiej. Recenzja składa się z pięciu części: I – doboru problematyki badawczej i tematu rozprawy, II - omówienie składowych rozprawy, III – oceny struktury i redakcji pracy, IV – wkład naukowy i osiągnięcia rozprawy oraz V – konkluzje i ocena końcowa.

I. Dobór problematyki badawczej i tematu rozprawy

Cele koncepcji, założeń badawczych i wdrożeniowych pracy doktorskiej mgr. Wojciecha Włodarskiego są interesujące i ważne, zarówno z punktu widzenia teorii, jak i praktyki zarządzania publicznym przedsiębiorstwem medialnym, w tym środkami masowego przekazu. Przedstawione w pracy doktorskiej tezy stanowią podstawę problematyki badawczej, której dobór jest trafny co najmniej z kilku powodów. Po pierwsze Autor podejmuje wyzwanie naukowe udowodnienia wpływu misji publicznej przedsiębiorstwa medialnego na wielopoziomowe zarządzanie nim, w tym na wartość, sytuację finansową, strukturę organizacyjną i konkurencyjność. Po drugie, problem badawczy jest bardzo aktualny w szczególności, iż efektywne budowanie i utrzymywanie relacji z wszystkimi interesariuszami realizując cele misyjne oraz rynkowe jest złożonym procesem, na który wpływa wiele wskazanych w dysertacji czynników.

Zdefiniowanie luki badawczej wskazanej przez Doktoranta spełnia oczekiwania i wymogi stawiane w tym względzie dysertacjom doktorskim, gdyż dotyczy niewystarczającej wiedzy w naukach o zarządzaniu i jakości z zakresu analizy relacji między misją publiczną w radiofonii publicznej a zarządzaniem publicznym przedsiębiorstwem medialnym. Wybrana przez mgr. Wojciecha Włodarskiego problematyka jest interesująca i ważna z poznawczego, naukowego i pragmatycznego punktu widzenia. Celem pracy jest rozpoznanie deterministycznego wpływu misji publicznej na praktykę zarządczą ukierunkowaną zarówno na cele misyjne, jak i rynkowe. Przedmiotem rozprawy są istotne problemy naukowo - badawcze, których rozwiązanie stanowi podstawę do uzyskania stopnia naukowego doktora. Identyfikacja i sposób analizy zdefiniowanych problemów badawczych potwierdza merytoryczne przygotowanie Doktoranta do podejmowania wyzwań w jego dyscyplinie naukowej. Doktorant sformułował jedną hipotezę badawczą „w publicznym przedsiębiorstwie medialnym najważniejszą determinantą zarządczą jest misja publiczna”, którą została prawidłowo zweryfikowana w procesie badań.

Podsumowując powyższe spostrzeżenia dotyczące doboru problematyki, tematu i celu badawczego monografii należy uznać je za właściwe, zarówno z punktu widzenia przepisów prawa, teorii, jak i praktyki wskazanej dyscypliny naukowej tj. nauk o zarządzaniu i jakości.

II. Omówienie składowych recenzowanej rozprawy

Przedmiotem rozważań podjętych w dysertacji była identyfikacja i ocena roli misji publicznej jako determinanty zarządczej w publicznym przedsiębiorstwie medialnym.

Treść rozprawy, zawarta na 235 stronach wraz z 402 pozycjami bibliograficznymi, obejmuje wstęp, cztery rozdziały merytoryczne, podsumowanie oraz spis literatury i tabel. Charakter uzupełniający pełni: spis rysunków, tabel i bibliografia. Praca składa się z trzech części. W pierwszej (rozdział I-II) zawarto rozważania teoretyczne. Druga część pracy (rozdział III) posiada charakter metodyczny. W trzeciej części (rozdział IV) zawarto empiryczne badania i ich wyniki. W pracy wykorzystano takie narzędzia i techniki badawcze jak: analiza krytyczna literatury, obserwacja uczestnicząca, wywiad i badanie ankietowe z kwestionariuszem, studium przypadku, metodę delficką, technikę PAPI, skalę Likerta, oprogramowanie „R”, metodę opartą na rangach i liczebnościach wraz z współczynnikiem Kendalla. Trafne zróżnicowanie zastosowanych metod i narzędzi badawczych podniosło istotnie jakość wyników otrzymanych z przeprowadzonych badań.

Poniżej zawarto omówienie i ocenę poszczególnych rozdziałów i elementów składowych dysertacji.

W wstępie dysertacji Doktorant wskazał na tło i uzasadnienie wybranego tematu pracy doktorskiej, dotyczącego wpływu misji publicznej na praktykę zarządzania. Podkreślił we wstępie istotną rolę problemu dotyczącego balansu w realizacji misji publicznej w mediach versus prawa rynku i konkurencji. Doktorant sformułował prawidłowo główną tezę badawczą, do której udowodnienia wykorzystał opisane narzędzia i techniki.

W rozdziale pierwszym Doktorant zaprezentował doktrynalne ujęcie definicji zarządzania oraz główne elementy procesu zarządzania w kontekście nauk o zarządzaniu oraz wybrane podejścia szkoły klasycznego i współczesnego zarządzania. Zauważalny jest brak podejścia systemowego, który niewątpliwie wzbogaciłby prowadzone w tym rozdziale dywagacje naukowe, szczególnie dotyczące deterministycznego charakteru misji w praktyce zarządczej oraz zarządzaniu strategicznym.

Rozdział drugi zawiera podstawy teoretyczne, na których Doktorant tworzy podstawę aksjologiczną dotyczącą postrzegania i definiowania misji publicznej. Charakterystyka rozgłośni radiowych stanowią główną oś analizy ich funkcjonowania z perspektywy aspektów zarządczych, prawnych, marketingowych, muzycznych oraz ekonomiczno-podatkowych. Autor dysertacji wskazuje, że rozgłosnia radiowa stanowi wysoce specyficzną organizację, którego pierwszoplanowym celem programowym jest misja publiczna i sukces komercyjny. Analiza obszarów teoretycznych i teoriopoznawczych zasługuje na wysoką ocenę, co świadczy o bardzo sprawnym posługiwaniu się narzędziami analizy naukowej w obszarze nauk o zarządzaniu. Na uwagę zasługują także przykłady czynnościowych (funkcjonalnych) elementów misji publicznej mediów radiowych. Autor konstatuje rozdział wielowymiarowym i interdyscyplinarnym stwierdzeniem, że media to biznes inny niż wszystkie.

W trzecim rozdziale Autor dokonał wyczerpującego wprowadzenia do rozważań epistemologicznych. Kolejno przedstawił dość ogólnie założenia metodyczne procedury badawczej bazując na polskich twórcach zagadnień metodycznych w naukach o zarządzaniu. Autor pomylił w tym miejscu pracy nazwisko jednego z nich tj. prof. Jerzego Niemczyka. Wartościowym byłoby rozszerzenie i uszczegółowienie metodyki badawczej i opisu założeń badawczych wraz z uzasadnieniem i objaśnieniem kroków w procesie zaplanowanych i przeprowadzonych badań. Przedstawiono również w formie schematu (rys.3.1.) przebieg procedury badawczej. W tym rozdziale sformułowano główną hipotezę badawczą, iż „w publicznym przedsiębiorstwie medialnym najważniejszą determinantą zarządczą jest misja publiczna”. W dysertacji nie znalazłem opisu kryteriów i metody doboru próby badawczej, zaś sam opis próby badawczej uważam za zbyt ogólny.

Rozdział czwarty zawiera opis i egzemplifikacje misji jako determinanty zarządczej w publicznym przedsiębiorstwie medialnym. W pierwszej części Autor scharakteryzował regionalny rynek radiowy wskazując na ranking słuchalności nadawców według opisanej procedury KBR. Wyniki rankingu i ich właściwa analiza wskazują na prawidłowe uzasadnienie kierunku weryfikacji hipotezy badawczej. Kolejna część rozdziału dotyczy charakterystyki próby badawczej, w której prawidłowo opisano respondentów i ich cechy oraz oceniono kompetencje zarządcze respondentów na poziomie dosyć ogólnym. Pod dyskusję poddaję pytanie czy dobrana próba N=14 jest reprezentatywna dla badań ilościowych lub czy poprawniej byłoby owe badania określić jako jakościowe. W opisywanym rozdziale ważnym elementem jest przedstawienie wartościowych wyników zastosowania metody studium przypadku opartego na Radiu Szczecin, a są to opracowanie wielowymiarowej struktury kosztów, planu rocznej produkcji radia wraz analizą jego struktury. Kolejnym wartościowym elementem dysertacji jest autorski model wertykalny i horyzontalny oddziaływania sił na przedsiębiorstwo medialne. W opracowanych modelach zidentyfikowano jednokierunkowo i dwukierunkowo siłę oddziaływania czynników egzogennych i endogennych, a także wytworzone produkty medialne oraz efekty biznesowe. Za cenne badawczo, jak i empirycznie uważam przedstawione rekomendacje zarządcze wynikające z realizacji misji publicznej przez przedsiębiorstwo medialne. Ich identyfikacja, opis oraz klasyfikacja czynników wskazują jednoznacznie na wysoką dojrzałość naukową Doktoranta.

Zakończenie rozprawy ma charakter syntetyczny i zawiera dojrzałe konstatacje oraz właściwie wskazane kierunki dalszych badań.

Zaprezentowana w pracy bibliografia jest:

- bogata pod względem liczbowym, są to 402 pozycje,
- adekwatna pod względem międzynarodowym (19% stanowią pozycje anglojęzyczne),
- właściwa pod kątem adekwatności tematycznej doboru źródeł,
- aktualna.

Podsumowując powyższy opis i ocenę poprawności elementów składowych recenzowanej rozprawy uznaję je za właściwe, zarówno z punktu widzenia przepisów, teorii, jak i praktyki wskazanej dyscypliny naukowej.

III. Ocena struktury i redakcji pracy

Recenzowana praca została napisana prawidłowo i starannie pod kątem językowym, metodycznym, bibliograficznym i gramatycznym.

Dobór metod i narzędzi badawczych uznaję za prawidłowy w odniesieniu do celu, zadań badawczych oraz głównej hipotezy badawczej w pracy.

Sformułowania użyte przez Autora mają charakter naukowy i są właściwie dobrane. Doktorant klarownie formułuje opisy i własne przemyślenia.

W pracy występują nieliczne błędy językowe i stylistyczne. Struktura pracy jest prawidłowa, aczkolwiek nieco nieproporcjonalna (rozdz.3 i 4).

Podsumowując ocenę poprawności opisu prac badawczych i zastosowanych metod pragnę stwierdzić, że Doktorant dysponuje dojrzałą wiedzą i umiejętnościami do prowadzenia badań naukowych, a Jego dysertacja charakteryzuje się **dobrym poziomem dojrzałości naukowej**.

IV. Wkład naukowy i osiągnięcia rozprawy

Za najważniejszy wkład naukowy i osiągnięcia rozprawy uważam:

- identyfikację luki badawczej w zakresie niewystarczającej wiedzy w naukach o zarządzaniu i jakości z zakresu analizy relacji między misją publiczną w radiofonii publicznej a zarządzaniem publicznym przedsiębiorstwem medialnym,
- operacjonalizację badań naukowych w zakresie udowodnienia wpływu misji publicznej przedsiębiorstwa medialnego na wielopoziomowe zarządzanie nim, w tym na wartość, sytuację prawno-finansową, strukturę organizacyjną i konkurencyjność,
- potwierdzenie hipotezy badawczej, że w publicznym przedsiębiorstwie medialnym najważniejszą determinantą zarządczą jest misja publiczna,
- udowodnienie deterministycznego wpływu misji publicznej na praktykę zarządczą, ukierunkowaną na cele misyjne i rynkowe,
- opracowanie dwóch autorskich modeli o jednokierunkowej i dwukierunkowej sile oddziaływania czynników egzogennych i endogennych,
- prawidłowo zaplanowaną metodykę badawczą wraz z dojrzałym przeprowadzeniem badań oraz procesem wnioskowania.

V. Konkluzje recenzji i ocena końcowa

Opiniowana rozprawa doktorska stanowi oryginalną i wartościową pracę naukowo-badawczą dotyczącą rozwiązywania problemów naukowych w naukach o zarządzaniu i jakości. Przeprowadzona ocena pozwala stwierdzić i uznać, że rozprawa doktorska autorstwa mgr. Wojciecha Włodarskiego pt. „Misja publiczna jako determinanta zarządcza w publicznym przedsiębiorstwie medialnym” jest kompletnym i nowatorskim rozwiązaniem istotnych problemów naukowych i użytecznych wnosząc istotny wkład do dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości.

W świetle poczynionych ustaleń i ocen potwierdzam niniejszym predyspozycje i umiejętności mgr. Wojciecha Włodarskiego do prowadzenia pracy naukowej i badawczej.

Wysoko oceniam jego dojrzałość naukową, warsztat badawczy i wartościowe konstatacje z przeprowadzonych badań.

Stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska mgr. Wojciecha Włodarskiego pt. „Misja publiczna jako determinanta zarządcza w publicznym przedsiębiorstwie medialnym” spełnia warunki stawiane rozprawom doktorskim w zawartym w art. 187 ust. z dnia 20 lipca 2018 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz.U.2023.0.742) i stawiam wniosek o przyjęcie i dopuszczenie do publicznej obrony rozprawy doktorskiej.

Niniejszym wnioskuję formalnie o wyróżnienie recenzowanej rozprawy doktorskiej.

